

СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА

УДК 347.9

DOI <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2024-1-15>

Бориславський Ростислав Андрійович,

доктор філософії,
викладач кафедри теорії права, конституційного та приватного права,
Львівський державний університет внутрішніх справ,
вулиця Городоцька, 26, Львів, 79000, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8941-7942>

Кучер Віталій Орестович,

кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри теорії права, конституційного та приватного права,
Львівський державний університет внутрішніх справ,
вулиця Городоцька, 26, Львів, 79000, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0877-5735>

Парасюк Василь Михайлович,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри теорії права, конституційного та приватного права
Львівський державний університет внутрішніх справ,
вулиця Городоцька, 26, Львів, 79000, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8195-7597>

Онишко Оксана Богданівна,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри теорії права, конституційного та приватного права,
Львівський державний університет внутрішніх справ,
вулиця Городоцька, 26, Львів, 79000, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5165-1810>

ЗАХИСТ ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ: ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

Ефективна реалізація норм цивільного права в соціально орієнтованій ринковій економіці ґрунтується на ретельному врахуванні та захисті різноманітних індивідуальних і суспільних інтересів, що вимагає правової бази, яка адекватно врегулює конфлікти та можливу конкуренцію.

Дане дослідження має на меті оцінити роль категорії «інтерес» як самостійного об'єкта охорони та захисту в контексті Цивільного кодексу України, дослідивши її наслідки для осіб та організацій, які звертаються до суду за відновленням своїх порушених прав.

Дослідження використовує всебічний правовий аналіз, вивчаючи відповідні закони, судові рішення та наукову літературу для з'ясування концептуальних засад та практичного застосування категорії «інтерес» у судочинстві.

Даним дослідженням встановлено, що визнання категорії «інтерес» у Цивільному кодексі України є суттєвим кроком до надання особам та організаціям засобів захисту не лише своїх суб'єктивних прав, а й своїх ширших громадянських інтересів. У дослідженні проаналізовано багатоаспектність соціальних інтересів, що підлягають правовому регулюванню, наголошено на необхідності їх належного визначення та захисту. Крім того, дослідження синтезувало уявлення про гармонійну інтеграцію правових механізмів із інтересами суспільства, підкреслюючи ключову роль права як соціального регулятора та організатора суспільного життя.

Дане дослідження має практичне значення для громадян та організацій в Україні, які, усвідомлюючи порушення своїх громадянських інтересів, тепер можуть звертатися до суду не лише за суб'єктивні права, а й задля захисту ширших інтересів. Крім того, професіонали в галузі права, політики та вчені в галузі цивільного права можуть отримати вигоду з розуміння, наданого в навігації в мінливому ландшафті цивільних інтересів та їх захисту в рамках соціально орієнтованої ринкової економіки.

Ключові слова: інтерес, суб'єктивні права особи, законний інтерес, способи захисту інтересу, правозастосування, цивільний процес.

Boryslavskiy Rostyslav, Kucher Vitalii, Parasiuk Vasyl, Onyshko Oksana. Protection of legitimate interests: certain issues of law enforcement

The effective implementation of civil law norms in a socially oriented market economy relies on the thorough consideration and protection of diverse individual and societal interests, necessitating a legal framework that adequately addresses conflicts and potential competition. This study aims to evaluate the role of the "interest" category as an independent object of protection and defense in the context of the Civil Code of Ukraine, exploring its implications for individuals and organizations seeking legal redress for violations of their civil interests. The research employs a comprehensive legal analysis, examining relevant statutes, judicial decisions, and scholarly literature to elucidate the conceptual foundations and practical applications of the "interest" category in legal proceedings.

Through meticulous investigation, it was established that the recognition of the "interest" category in the Civil Code of Ukraine represents a significant step toward providing individuals and organizations with the means to protect not only their subjective rights but also their broader civil interests. The study further analyzed the multifaceted nature of social interests subject to legal regulation, emphasizing the need for their proper identification and protection. Additionally, the research synthesized insights into the harmonious integration of legal mechanisms with societal interests, underscoring the pivotal role of the law as a social regulator and organizer of communal life.

This research holds practical significance for individuals and organizations in Ukraine who, perceiving a violation of their civil interests, can now seek legal recourse not only for subjective rights but also for the safeguarding of broader interests. Furthermore, legal professionals, policymakers, and scholars in the field of civil law can benefit from the insights provided in navigating the evolving landscape of civil interests and their protection within a socially oriented market economy.

Key words: interest, subjective rights of a person, legitimate interest, methods of protecting interest, law enforcement, civil process.

Вступ. Категорія «інтерес» є актуальним питанням для науки теорії держави та права та галузей правової системи. Інтерес нерідко стає предметом наукових досліджень різних галузей наук, що пояснюється міжгалузевим характером даного терміну.

Також, в законодавстві України поняття законного інтересу не визначено, хоча юридична конструкція використовується досить часто. Це ускладнює захист інтересів суб'єктів правовідносин.

Тому законний інтерес, як категорія цивільного процесуального права, має важливе теоретико-правове та практичне значення.

Матеріали та метод. Враховуючи відсутність узгоджених наукових позицій щодо законного інтересу як юридичної категорії, проблематика інтересу досліджувалася в працях науковців теорії держави та права, цивільного, трудового, адміністративного та інших

галузей права. Серед науковців, які торкалися проблематики законного інтересу, можна виокремити О. Барабаш, Н. Болотіну, О. Єськова, С. Іванова, Л. Наливайко, А. Петровського, Є. Харитонов, В. Щавінського, В. Щербину, М. Ярошевського та ін.

Зважаючи на складність і багатогранність поняття «законного інтересу», доводиться констатувати про нагальну потребу у подальших наукових розвідках даної категорії в цивільному процесі.

Під час написання статті використано ряд загально-наукових та спеціальних методів наукового пізнання, серед яких можна виокремити діалектичний, формально-юридичний, порівняльно-правовий та інші методи.

Результати. Загальнонаукова категорія «інтерес» дає уявлення про нього як про причину дій індивідів, соціальних спільнот (класу, нації, професійної групи), які визна-

час їхня поведінка. Це свого роду мотив, що спонукає суб'єкта реалізовувати або, навпаки, не реалізовувати свої суб'єктивні права або обов'язки [1, с. 91]. Категорія юридичного інтересу являє собою якусь еластичну, «каучукову» правову конструкцію, яка дозволяє охопити різні потреби, що виникають у результаті постійної динамічної зміни суспільних відносин, дозволяє забезпечити дієвість права в умовах сучасного світу [1, с. 93].

Інтерес в правовій сфері має певні додаткові ознаки, що надають йому правову якість. Кількість інтересів, які потребують правотворчої конкретизації і безпосередньої охорони, набагато ширша норм, що складають правову основу регулювання суспільних відносин. Право є більш статичним, ніж регульовані їм відносини [2, с. 97].

Законний інтерес тісно взаємопов'язаний із суб'єктивним правом. Законодавець досить часто використовує поняття законного інтересу у його логічно-смысловому зв'язку із суб'єктивним правом [3, с. 111].

В. Новосад аналізував поняття «законний інтерес» та «охоронюваний законом інтерес» в цивільному праві і звернув увагу, що перший термін вживається тоді, коли бажання особи можна задовольнити, виходячи із норм цивільного законодавства України. Тоді як «охоронюваний законом інтерес» виникає вже на етапі спору, який у деяких випадках може бути представлений у таких видах: а) досудовому врегулюванню спору; б) невиконанні стороною свого обов'язку перед іншою (в тому числі не виконання та/або неналежне виконання обов'язків суб'єктом владних повноважень); в) юрисдикційний (судовий) [4, с. 136].

Розглянемо питання захисту законного інтересу в цивільному процесі. Відповідно до ст. 4 ЦПК України кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи законних інтересів.

Окреме провадження об'єднує групу досить різноманітних справ. Вони характеризуються відсутністю спору про право, підвідомчого судовим органам. У відповідності

до ч. 6 ст. 294 ЦПК України [5], якщо під час розгляду справи у порядку окремого провадження виникає спір про право, який вирішується в порядку позовного провадження, суд залишає заяву без розгляду і роз'яснює заінтересованим особам, що вони мають право подати позов на загальних підставах.

Законодавець у ч. 2 ст. 293 ЦПК України наводить перелік категорій справ, які розглядаються в порядку окремого провадження.

В справах про визнання фізичної особи безвісно відсутньою чи оголошення її померлою, обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи предметом судового захисту є інтерес саме заявника. При зверненні заявника до суду в даних випадках не переслідується мета захисту суб'єктивного матеріального права особи заявника на визнання фізичної особи недієздатною і т.д. оскільки дане суб'єктивне матеріальне право не існує взагалі. У заявника є інтерес у встановленні даної обставини, який задовольняється ухваленням судового рішення, що підтверджує наявність цієї обставини.

Крім інтересу заявника, в справах про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи предметом судового захисту є інтерес особи, чиє правове становище визначається судом. Обмежуючи негідну поведінку особи, суд діє в його інтересах, сприяє створенню необхідних йому соціальних умов.

Так, ухвалою Кіровоградського районного суду м. Кіровограда [6] за заявою про визнання особи недієздатною, призначення опікуна та встановлення над нею опіки було замінено неналежного заявника належним. Суд аргументував своє рішення тим, що заява про визнання фізичної особи недієздатною може бути подана членами її сім'ї, близькими родичами, незалежно від їх спільного проживання, органом опіки та піклування, психіатричним закладом відповідно до ч. 3 ст. 237 ЦПК України.

У Постанові Пленуму Верховного Суду України № 3 від 28.03.1972 р., зазначається,

що суд повинен, не закриваючи провадження в справі, обговорити питання про заміну неналежного заявника належним, якщо під час розгляду справи буде встановлено, що заява подана неправомочною особою [7].

У відповідності до цього суд прийняв рішення про заміну неналежного заявника на належного. Орган опіки та піклування виконавчого комітету Кіровської районної ради в м. Кіровограді, оскільки заявник не є особою, яка може звернутися до суду із заявою про визнання фізичної особи недієздатною.

Однак, в даному випадку суд прийняв незаконне рішення у даній справі. Суд, при прийнятті рішення керувався положенням абз. 3 п. 2 Постанови Пленуму Верховного Суду України № 3 від 28.03.1972 р. (із змінами і доповненнями), згідно із вимогами ст.105 ЦПК України 1963 року. Вищезазначена ухвала була постановлена 14 січня 2014 року у справі № 404/7833/13-ц з порушенням вимог чинного ЦПК України, оскільки даний закон не передбачає процедури заміни неналежного заявника (позивача) належним.

Згідно із ч. 1 ст. 2 ЦПК України судовому захисту підлягають порушені, невизнані, оспорювані права, свободи чи інтереси фізичних осіб. Даний широкий підхід, набуває своєї конкретизації у справах окремого провадження, зокрема при розгляді справ про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності.

Згідно із ч. 1 ст. 301 ЦПК України право звертатися до суду з даною заявою мають неповнолітні особи, після досягнення ними 16-ти річного віку. У такий спосіб вперше виникає спеціальна процесуальна норма, при якій неповнолітні особи, після досягнення ними 16-ти річного віку, отримують право на захист свого інтересу через надання їм повної цивільної дієздатності у судовому порядку.

З якими ж вимогами законодавця щодо підстав, можуть стикнутися особи, які бажають звернутися до суду в порядку окремого провадження? Серед таких вимог є те, що особа, після досягнення 16-ти річного віку, повинна за трудовим договором працювати або має бути запис матір'ю чи батьком дитини.

Беручи за приклад рішення Дружківського міського суду Донецької області за заявою неповнолітньої особи у віці 16-ти років у якої народилась дитина, їй було надано повної цивільної дієздатності. Суд, при прийнятті рішення про задоволення заяви мотивував тим, що надавши неповнолітній матері (заявнику) повної цивільної дієздатності відповідатиме як інтересам неповнолітньої матері, так і інтересам дитини [8]. Серед інших умов для розгляду такої категорії справ є відсутність згоди батьків (усиновлювачів) або піклувальників про надання особі, яка вже досягла 16 років, повної цивільної дієздатності (ст. 35 ЦК України [9]).

Таким чином, у неповнолітніх осіб і їх батьків утворюється не спір про право, а конфлікт інтересів, даний конфлікт стосується особистого статусу неповнолітніх осіб у зв'язку із їх працевлаштуванням за трудовим договором або записом матір'ю чи батьком дитини. Тому такі неповнолітні особи (заявники) при зверненні до суду докладають зусиль для дострокового отримання статусу особи із повною цивільною дієздатністю, тому, що повна цивільна дієздатність набувається особою лише після досягнення нею 18-ти років.

Для забезпечення стабільних та гармонійних умов життя дитини, усиновлення в Україні здійснюється у її найвищих інтересах. Процедура щодо усиновлення дитини сьогодні досить ґрунтовно описана в ЦПК України.

Інститут усиновлення є одним із основних напрямів державної політики в питаннях захисту інтересів дітей, які залишилися без батьківського піклування. Звіт судів першої інстанції про розгляд справ в порядку цивільного судочинства за 2022 рік показує, що на розгляді перебувало 2001 справа про усиновлення, з яких ухвалено рішення у 1572 справах і з яких ухвалено рішення із задоволенням заяви у 1563 справах [10].

Варто зауважити, що така категорія справ як усиновлення відноситься до справ непозовного провадження, виходячи з цього, в них немає спору про право. В даному випадку має місце встановлення юридичного факту,

який базується перш за все на інтересі дітей і з'ясуванні питань щодо доцільності факту самого усиновлення та відповідності усиновлення інтересам дитини. Домінуючим за даною категорією справ є інтерес дитини, тому суди зобов'язані встановлювати додаткові обставини, а саме, необхідність усиновлення, чи існують підстави, які унеможливають усиновлення, у яких відносинах перебувають майбутні усиновлювачі та усиновлений. Слід звернути увагу, що особа, яка бажає звернутися до суду із такою заявою, не повинна бажати настання інших правових наслідків ніж усиновлення (фіктивне усиновлення) [11].

В справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення, не відбувається безпосереднього захисту суб'єктивного матеріального права. Суд не визнає наявності у заявника суб'єктивного матеріального права, не зобов'язує інших осіб до вчинення дій в інтересах заявника. Він лише обмежується констатацією певного факту, який має юридичне значення.

Предметом судового захисту в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення, є інтерес заявника, який носить матеріально-правовий характер, але за своїм змістом дещо інший, ніж інтерес позивача в позовному провадженні, а також інтерес стягувача в справах наказного провадження. В справах позовного провадження, в справах наказного провадження, захист судом інтересу являє собою кінцеву мету, рівнозначну захисту суб'єктивного права. В справах окремого провадження захист інтересу слугує проміжною ланкою для здійснення або набуття суб'єктивного права. Встановлення правових обставин безпосередньої матеріальної переваги особі не дає. Воно лише служить ступенем до задоволення матеріального інтересу, ступенем, породженої правовим регулюванням.

В справах про відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі предметом судового захисту також виступає інтерес заявників, який за своїм змістом аналогічний інтересу заявників в справах про

встановлення фактів, що мають юридичне значення. Інтерес задовольняється визнанням втраченого документа недійсним.

По-іншому має бути вирішено питання про предмет судового захисту в справах про передачу безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність. Якщо б суд в цих справах обмежувався констатацією того факту, що майно визнається безхазяйним, а питання про передачу майна у комунальну власність вирішувалося іншим органом, можна було визнати, що мова йде про захист інтересу, але не суб'єктивного права. Але суд не обмежується одною лише констатацією факту. Він одночасно вирішує питання про передачу майна у комунальну власність, що свідчить про захист суб'єктивного матеріального права, але не інтересу в посвідченні певних обставин в цілях подальшого набуття або здійснення прав.

Правовий дует норм цивільного права та норм цивільного процесуального права, створюють основу для захисту інтересів осіб у справах про визнання спадщини відумерлою. Якщо в науці цивільного права достатньо праць з питань захисту майнових прав особи, то наукових розвідок з цивільного процесу, в яких досліджувався б захист інтересів осіб при визнанні спадщини відумерлою, обмаль.

В 2004 році законодавець ввів до справ окремого провадження справи про надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку, проте в державі немає належного обліку хворих на психічні захворювання. Варто зауважити, що госпіталізація особи до психіатричного закладу у примусовому порядку є граничним заходом як правового, так і медичного характеру.

Звіт судів першої інстанції про розгляд справ в порядку цивільного судочинства за 2022 рік показує, що на розгляді перебувало 1517 справ про надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку, з яких ухвалено рішення у 1415 справах і з яких ухвалено рішення із задоволенням заяви у 1363 справах [10].

В державі сьогодні на правовому рівні немає чітких критеріїв, які б зазначали, в яких

випадках суд має право направити особу для надання їй психіатричної допомоги у примусовому порядку та в якому виді закладу така особа повинна отримати відповідне лікування.

Усвідомленої згоди особи або згоди її законного представника не вимагається для проведення психіатричного огляду особи. Рішення про проведення психіатричного огляду завжди приймається лікарем-психіатром і у такому разі огляд проводиться негайно. Лише лікар-психіатр має право на звернення до суду з питання примусового психіатричного огляду відповідно до Закону України «Про психіатричну допомогу» [12]. Такі приписи Закону є об'єктивними та їх сприймає судова практика.

В повсякденному житті трапляються випадки, коли психічно хворі люди просто тероризують своїх близьких, сусідів, а лікуватися в примусовому порядку не бажають. Тому потрібно вирішити питання про розширення кола осіб, які вправі звертатися до суду з вимогою про надання особі психіатричної допомоги в примусовому порядку. Вбачаємо за доцільне внести зміни до ч. 1 ст. 339 ЦПК України і серед суб'єктів, які мають право на подання заяви про надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку, визначити близьких родичів (батьки, подружжя, діти), органи місцевого самоврядування, прокурора.

Іншою правовою, соціальною та медичною проблемою є проблема туберкульозу. Особа, яка хворіє на заразну форму туберкульозу підлягає примусовій госпіталізації, згідно із ст. 11 Закону України «Про протидію захворюванню на туберкульоз» [13]. Справи про примусову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу було віднесено до справ окремого провадження при ухваленні ЦПК України. ЦПК України не містить норм щодо осіб, які мають право звертатися до суду із заявою про розгляд справ даної категорії. Стаття 343 ЦПК України, яка визначає питання підсудності, не зазначає суб'єктів, які мають право на звернення із заявою до суду у справах щодо примусової госпіталіза-

ції до протитуберкульозного закладу. Згідно із ч. 2 ст. 345 ЦПК України, яка регулює безпосередній розгляд справи, вказує, що участь у розгляді справи представника протитуберкульозного закладу, за заявою якого відкрито провадження у справі та представника особи, стосовно якої вирішується питання про примусову госпіталізацію, є обов'язковою.

Описана дана ситуація щодо неконкретно сформульованого кола суб'єктів даної категорії справ призводить до того, що норми закону не врегульовані і судова практика змушена самостійно відшукувати можливості для вирішення даного питання. З такою заявою згідно із Законом України «Про протидію захворюванню на туберкульоз» може звернутися до суду представник протитуберкульозного закладу, що здійснює відповідне лікування цього хворого. Поряд з цим відповідне право необхідно надати органам місцевого самоврядування, для представлення своїх інтересів щодо охорони здоров'я територіальної громади.

Тому у ст. 343 ЦПК України необхідно розширити коло суб'єктів права на подання заяви щодо примусової госпіталізації до протитуберкульозного закладу, включивши до нього близьких родичів особи за місцем проживання хворого.

У справах щодо розкриття банком інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб є три види інтересів: 1) законний інтерес банку, який перебуває під охороною закону і пов'язаний із захистом банківської таємниці; 2) законний інтерес особи, який базується на законі і допомагає особі отримати необхідну для неї інформацію; 3) законний інтерес державних установ та їх службових осіб, пов'язаний із виконанням ними своїх службових обов'язків.

Дані інтереси є протилежними, їх не можна вважати рівнозначними. Інтерес банку в частині охорони банківської таємниці забезпечується Законом України «Про банки і банківську діяльність», і саме в цьому законі закріплено той перелік питань, які становлять банківську таємницю [14]. Даний перелік має імперативний характер і є обов'язковим для всіх бан-

ків. Інтерес банків, щодо захисту банківської таємниці охороняється законом. Складною категорією є законний інтерес особи. Законність чи незаконність її інтересу визначається судом на підставі системи доказів, які формує особа і надає їх суду для його переконання. Законний інтерес державних установ та їх службових осіб (прокуратура, служба безпеки, слідчі тощо) пов'язаний із виконанням ними своїх службових обов'язків, із веденням кримінальних проваджень тощо.

У 2017 році законодавець доповнив ЦПК України главою 13 «Розгляд судом справ про видачу і продовження обмежувального припису». В цьому випадку предметом судового захисту є приватний інтерес осіб, які постраждали внаслідок домашнього насильства. Закон містить широке коло осіб, які мають право подати заяву про видачу обмежувального припису для захисту своїх інтересів. Також у ЦПК України (ст. 350-3) зазначено хто є заінтересованими особами – особа стосовно якої подано таку заяву, інші фізичні особи прав та інтересів яких стосується така заява, органи державної влади, органи місцевого самоврядування.

У 2020 році у відповідності до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» законодавець ввів до справ окремого провадження, ще одну категорію справ – про обмеження фізичної особи у відвідуванні гральних закладів та участі в азартних іграх. В даному випадку предметом судового захисту є не лише суспільний інтерес, але й приватний. Всі підстави, які дають суду право на таке обмеження є фінансового характеру, які так чи інакше ставлять особу чи інших осіб у невідгідне матеріальне становище. Дану заяву на таке обмеження мають право подати члени сім'ї 1-го ступеня споріднення або законними представниками такої особи. Вважаємо, що законодавцю не слід обмежувати право на подання такої заяви членами сім'ї лише 1-го

ступеня споріднення, оскільки це обмежує права та законні інтереси осіб інших ступенів споріднення.

Висновки. Сучасне розуміння інтересу сформувалось протягом тривалого історичного періоду як результат широкого узагальнення різноманітних поглядів, представників різних соціальних сфер людської діяльності. Різні історичні умови обумовили різні бачення поняття та природи інтересу, що спричинило неоднозначні підходи до розуміння даної наукової категорії.

Поняття законного інтересу відіграє одну з ключових ролей як в теорії права, так і в практиці правозастосування. Законні інтереси безпосередньо впливають на поведінку суб'єктів права, вважаються такими, що постійно розвиваються, і знаходять своє вираження в правових нормах, зокрема цивільного процесуального законодавства.

Законний інтерес як предмет судового захисту в цивільному судочинстві не тільки забезпечує підтримання правового статусу громадян України, а й виконує превентивну функцію збереження встановленого правового порядку. Тому у змісті законного інтересу – юридична можливість звернутися до суду за захистом збільшує ймовірність існування та реалізації законних інтересів в правовій практиці. У зв'язку цьому висловлено заперечення проти твердження про те, що законні інтереси не наділені захистом з боку держави.

В даний час право на звернення до суду за захистом порушених, невизнаних або оспорюваних законних інтересів сформульовано в ст. 4 ЦПК України у вигляді загального дозволу – будь-яка особа має право звернутися до суду за захистом законних інтересів у порядку, встановленому законодавством про цивільне судочинство. Тому захист законних інтересів стає юридичним обов'язком держави в особі органів правосуддя.

Список використаних джерел:

1. Катренко А. Інтерес як елемент змісту суб'єктивного права та охоронюваного законом інтересу (нематеріальний і матеріальний інтерес). *Юридичний вісник*. 2018. № 4. С. 89–94.

2. Брусакова О. В. Законний інтерес як правова цінність. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a1211380-3b23-4d7d-9f39-a99c07144402/content>.
3. Наливайченко Л. Законний інтерес як категорія трудового права. *Науковий вісник ДДУВС*. 2016. № 1. С. 109–116.
4. Новосад В. Поняття «інтерес» у цивільному законодавстві України. *Молодий вчений*. 2023. № 1. С. 132–138.
5. Цивільний процесуальний кодекс України: офіц. текст від 18.03.2004 р. №1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>.
6. Ухвала Кіровського районного суду м.Кіровограда від 14.01.2014 р. у справі № 404/7833/13-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/36689241>.
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 28.03.1972 р. № 3 (із змінами і доповненнями) «Про судову практику в справах про визнання громадянина обмежено дієздатним чи недієздатним» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-72#Text>.
8. Рішення Дружківського міського суду Донецької області від 22.09.2020 р. у справі № 229/3315/20 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91695686>
9. Цивільний кодекс України: офіц. текст від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
10. Судова влада України. Інше. Судова статистика. Звіт судів першої інстанції про розгляд справ в порядку цивільного судочинства за 2022 рік. URL: https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/zvit_dsau_2022
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.03.2007 р. № 3 «Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про усиновлення і про позбавлення та поновлення батьківських прав». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-07#Text>
12. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22.02.2000 р. № 1489-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14#Text>
13. Про протидію захворюванню на туберкульоз: Закон України від 05.07.2001 р. № 2586-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2586-14#Text>
14. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

References:

1. Katrenko, A. (2018). Interes yak element zmistu sub"yektyvnoho prava ta okhoronyvanoho zakonom interesu (nematerial'nyy i material'nyy interes) [Interest as an element of the content of subjective law and interest protected by law (intangible and material interest)]. *Yurydychnyy visnyk*. № 4. S. 89–94 [in Ukrainian].
2. Brusakova, O.V. Zakonnyy interes yak pravova tsinnist' [Legitimate interest as a legal value]. Retrieved from: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a1211380-3b23-4d7d-9f39-a99c07144402/content> [in Ukrainian].
3. Nalyvaychenko, L. (2016). Zakonnyy interes yak katehoriya trudovoho prava [Legitimate interest as a category of labor law]. *Naukovyy visnyk DDUVS*. № 1. S. 109–116 [in Ukrainian].
4. Novosad, V. (2023). Ponyattya «interes» u tsyvil'nomu zakonodavstvi Ukrayiny [The concept of "interest" in the civil legislation of Ukraine]. *Molodyy vchenyy*. № 1. S. 132–138 [in Ukrainian].
5. Tsyvilnyy protsesual'nyy kodeks Ukrayiny [Civil Procedure Code of Ukraine]: ofits. tekst vid 18.03.2004 r. №1618-IV. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> [in Ukrainian].
6. Ukhvala Kirovs'koho rayonnoho sudu m.Kirovohrada [Decision of the Kirovsky District Court of Kirovohrad] vid 14.01.2014 r. u spravi №404/7833/13-ts Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/36689241> [in Ukrainian].
7. Postanova Plenumu Verkhovnoho Sudu Ukrayiny [Resolution of the Plenum of the Supreme Court of Ukraine] vid 28.03.1972 r. № 3 (iz zminamy i dopovnennyamy) «Pro sudovu praktyku v spravakh pro vyznannya hromadyanyna obmezhenno diyezdatnym chy nediyezdatnym». Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-72#Text> [in Ukrainian].
8. Rishennya Druzhkivs'koho mis'koho sudu Donets'koyi oblasti [Decision of the Druzhkivskyi City Court of the Donetsk Region] vid 22.09.2020 r. u spravi № 229/3315/20. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91695686> [in Ukrainian].
9. Tsyvil'nyy kodeks Ukrayiny [Civil Code of Ukraine] vid 16.01.2003 r. № 435-IV. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> [in Ukrainian].

10. Sudova vlada Ukrainy. Inshe. Sudova statystyka [Judicial power of Ukraine. Other. Judicial statistics.]. Zvit sudiv pershoi instantsiyi pro roz·hlyad sprav v poryadku tsyvil'noho sudochynstva za 2022 rik. Retrieved from: https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/zvit_dsau_2022 [in Ukrainian].

11. Postanova Plenumu Verkhovnoho Sudu Ukrainy [Resolution of the Plenum of the Supreme Court of Ukraine] vid 30.03.2007 r. № 3 «Pro praktyku zastosuvannya sudamy zakonodavstva pry roz·hlyadi sprav pro usynovlennya i pro pozbavlennya ta ponovlennya bat'kivs'kykh prav». Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-07#Text> [in Ukrainian].

12. Pro psykhiatrychnu dopomohu [On psychiatric care]: Zakon Ukrainy vid 22.02.2000 r. № 1489-III. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14#Text> [in Ukrainian].

13. Pro protydyiu zakhvoryuvannyu na tuberkul'oz [On prevention of tuberculosis]: Zakon Ukrainy vid 05.07.2001 r. № 2586-III. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2586-14#Text> [in Ukrainian].

14. Pro banky i bankivs'ku diyal'nist' [On banks and banking activities]: Zakon Ukrainy vid 07.12.2000 r. № 2121-III. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> [in Ukrainian].